

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต1 ใช้วิธีการสำรวจเชิงพรรณนา (Descriptive Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเชิงกลยุทธ์ ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต1 โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต1 จำนวน 44 แห่ง (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต1 ปีการศึกษา 2551)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากขนาดของประชากร เป้าหมายตามเกณฑ์ของ นิภา ศรีไพโรจน์ (2527) ถ้าประชากรน้อยกว่า 1000 กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 ($n = 30\%$) ของประชากร (N) โดยในการวิจัยนี้จำนวนประชากร คือ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 44 แห่ง ดังนั้นจึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 แห่ง

สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และในแต่ละกลุ่ม เลือกตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีจำนวนตัวอย่างของแต่ละระดับชั้น ดังนี้

1) สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 10 แห่ง คำนวณได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 แห่ง เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่ายได้แก่

1. โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง)
2. โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์
3. โรงเรียนทานสัมฤทธิวิทยา

2) สถานศึกษานานาชาติ 27 แห่ง จำนวนได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 8 แห่ง เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่ายได้แก่

1. โรงเรียนอนุบาลบางกรวย
2. โรงเรียนวัดสำโรง (หิรัญราษฎร์ภักดีวิทยา)
3. โรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์
4. โรงเรียนวัดบางอ้อยช้าง (นันทศรีวิบูลย์บำรุง)
5. โรงเรียนวัดแดง (นนทคุณพิพัฒนราษฎร์อุปถัมภ์)
6. โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
7. โรงเรียนวัดแคใน (จีนแย้มราษฎร์บำรุง)
8. โรงเรียนวัดสนามนอก

3) สถานศึกษานานาชาติ จำนวน 7 แห่ง จำนวนได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 2 แห่ง เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่าย ได้แก่

1. โรงเรียนวัดปราสาท
2. โรงเรียนวัดโบสถ์

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบฝ่ายแผนและนโยบาย ครูและกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ละ 4 คน รวม 52 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองมี 2 ประเภท คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structure Interview) และ แบบศึกษาเอกสาร

3.2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาจาก แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา วารสาร อินเทอร์เน็ตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเชิงกลยุทธ์ นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิด ดัดแปลง และพัฒนา ให้เหมาะสมสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้

2) สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารเพื่อศึกษาสภาพ และ ปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้ขั้นตอนการจัดการเชิงกลยุทธ์ 3 ขั้นตอนเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation)

- 1) การวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงาน

2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

3) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์

4) การกำหนดกลยุทธ์

ขั้นที่ 2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation)

1) การกำหนดแผนงาน โครงการ

2) การดำเนินงานตามแผน

ขั้นที่ 3 การประเมินผลกลยุทธ์ (Strategy Evaluation)

1) การติดตาม ทบทวน

2) การประเมินผลและรายงาน

3) นำแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารที่พัฒนาขึ้นแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในสาขา ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา

4) ผู้วิจัยแก้ไขแบบสัมภาษณ์และแบบศึกษาเอกสารตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

5) สัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบฝ่ายแผนและนโยบาย ครูและกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1

3.2.2 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structure Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ และ ปัญหาและข้อเสนอแนะ การจัดการเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่นนทบุรีเขต1 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและการประเมินผลกลยุทธ์

2) แบบศึกษาเอกสาร (Documentary Analysis) เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดการเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา ได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนงบประมาณ แผนการใช้ทรัพยากรบุคคล แผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน บันทึกการประชุมครู บันทึกการกรรมการสถานศึกษา สมุดคำสั่ง ระเบียบวิธีปฏิบัติงาน รายงานผลการดำเนินงาน บันทึกการนิเทศงาน โครงการต่างๆ ฯลฯ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล เพื่อทำวิจัย

3.3.2 นัดหมายกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.3.3 สัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยนัดหมายเรื่องวันและเวลาในการขอสัมภาษณ์บุคลากรและการศึกษาเอกสารของโรงเรียน

3.3.4 นำข้อมูลที่ได้มาสรุป วิเคราะห์ สังเคราะห์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า ความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพ และ ปัญหาและข้อเสนอแนะ การจัดการเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดกลุ่มของเนื้อหาคำตอบและสังเคราะห์เนื้อหาที่ได้

แบบศึกษาเอกสาร

การสำรวจเป็นแบบให้ระบุ (Checklist) ว่าหน่วยงานมีเอกสารใดบ้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหาที่ได้ และนำเสนอในรูปความเรียง